

Pohjois-Suomi

Aluehallintovirasto
Ympäristöluvut

PÄÄTÖS

Nro 65/2013/2

Dnro PSAVI/37/04.09/2013

Annettu julkipanon jälkeen

10.9.2013

ASIA

LNG-terminaalin rakentamiseen liittyvä vesialueen täyttäminen Röyttän satama-alueella ja valmistelulupahakemus, Tornio

HAKIJA

Outokumpu Stainless Oy
Terästie 1
95490 TORNIO

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUKSEN VIREILLETULO.....	3
LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA.....	3
HANKETTA KOSKEVA YVA JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE	3
LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ.....	4
Hankkeen yleiskuvaus ja sijainti.....	4
Ympäristön tila hankkeen vaikutusalueella.....	4
Vesi- ja ranta-alueiden käyttö.....	8
Suoritetut tutkimukset	8
Suoritettavat toimenpiteet ja rakenteiden tekninen kuvaus.....	9
Hanketta varten tarvittavat alueet.....	12
Hankkeen vaikutukset.....	12
Hankkeen vaikutusten tarkkailu.....	13
HAKEMUKSEN TÄYDENNYKSET	14
HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN.....	14
LAUSUNNOT.....	15
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU	15
Luparatkaisu	15
Lupamääräykset	16
Ohjaus ennakoimattoman edunmenetyksen varalta.....	18
Pääasiaratkaisun perustelut.....	18
Lupamääräysten perustelut.....	19
Valmistelulupa ja siihen liittyvä vakuus.....	19
Perustelut	20
VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN.....	20
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	20
Päätöksen yleinen täytäntöönpanokelpoisuus.....	20
Valmisteluluvan täytäntöönpanokelpoisuus.....	20
KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN.....	20
PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN.....	21
MUUTOKSENHAKU	22

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Outokumpu Stainless Oy on aluehallintovirastoon 4.4.2013 toimittamassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa pyytänyt vesilain mukaista lupaa LNG-terminaalien rakentamiseen liittyvään vesialueen täyttämiseen Röyttän satama-alueella.

Lisäksi hakija on pyytänyt vesilain 3 luvun 16 §:n mukaisesti lupaa saada aloittaa valmistelevat työt ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä.

Perusteluinaan valmisteluluvulle hakija on todennut, että hanke on kansantaloudellisesti merkityksellinen. Valtioneuvosto on kehitysriihessään varautunut edistämään LNG-hankkeita erilaisin tukimuodoin. Taloudellisesti hanke on merkittävä kaikille osapuolille ja sen toteuttaminen on aloitettava talviaikaan. Mikäli töitä ei aloiteta talvella 2013–2014, siirtyy koko hanke vuodelle ja aiheuttaa suuria taloudellisia tappioita kaikille osapuolille. Lisäksi hankkeen viivästyminen hidastaa vähäpäästöisiin polttoaineisiin siirtymistä ja mahdollisuutta rikkidirektiivin voimaantulon edellyttämän vähärikkisen laivapolttoaineen käytön aloittamiseen Perämeren liikenteessä.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain 3 luvun 2 § ja vesilain 1 luvun 7 §:n 1 momentti

HANKETTA KOSKEVA YVA JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

LNG-terminaalien rakentamishankkeessa on suoritettu ympäristövaikutusten arviointimenettely ja arviointiohjelma on valmistunut 15.11.2012. Yhteysviranomaisena toimiva Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on antanut arviointiohjelmasta lausuntonsa 13.3.2013. Ympäristövaikutusten arviointiselostus on valmistunut 7.5.2013 ja se on ollut nähtävillä vuoden 2013 kesäkuun alkuun saakka. Yhteysviranomaisen lausunto arviointiselostuksesta odotetaan saatavan 30.8.2013 mennessä.

Hankealueella on voimassa oleva asemakaava, jossa hankealue on osoitettu pääasiassa satama-alueeksi (LS) ja osittain teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T/kem-1), jolla on / jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen. Edellä mainitulla alueella on mahdollista myös jätteiden ja sivutuotteiden käsittely ja loppusijoitus sekä maanalaisten rakennusten ja rakennelmien rakentaminen. Tornion yleiskaavassa hankealue on teollisuus- (TT) ja satama-alue (LS). Yleiskaava 2021 on saanut lainvoiman 1.3.2010.

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Hankkeen yleiskuvaus ja sijainti

Outokumpu Stainless Oy suunnittelee yhdessä muiden Perämerenkaaren teollisuusyritysten kanssa nesteytetyn maakaasun (LNG) maahantuontia Tornion Röyttän satamaan rakennettavan LNG-tuontiterminaalin kautta. Tornion LNG-terminaali tarjoaisi uuden ympäristömyönteisen ja kilpailukykyisen energiavaihtoehdon Pohjois-Suomen ja Pohjois-Ruotsin teollisuudelle, kaivoksille ja meriliikenteelle. Maakaasun käyttäminen energialähteenä alentaisi teollisuuden ja liikenteen hiukkas- ja hiilidioksidipäästöjä merkittävästi nykyisestä korvattaessaan öljypohjaisten polttoaineiden käyttöä. Laivaliikenteessä LNG:n käyttö olisi yksi mahdollisuus toteuttaa rikkidi-
rektiivin ja IMO:n päätösten edellyttämiä päästörajajoja.

Hankkeen nimi on Tornio ManGa LNG, ja sille haetaan tukea Suomen ja Ruotsin valtioilta sekä Euroopan Unionilta.

LNG-terminaaliin on suunniteltu rakennettavaksi LNG-laivojen vastaanotto, purku- ja täyttöasemat, nestemäisen maakaasun höyrystyslaitteistot ja yhdestä kahteen tilavuudeltaan 50 000 m³:n varastosäiliötä. Kaasun jakelua varten Röyttän teollisuusalueelle rakennetaan putkisto ja autolastaustermi-
naali LNG-säiliöautoille. Putkistoa myöten LNG johdetaan terästehtaan käyttökohteisiin. Tornioista LNG kuljetetaan lastaustermiinalista säiliöau-
toilla tai junilla Pohjois-Suomen ja Pohjois-Ruotsin asiakastermiinaihin ja kulutuskohteisiin.

Tällä lupahakemuksella Outokumpu Stainless hakee vesilain mukaista lupaa LNG-terminaalin rakentamiseen liittyville vesistötyöille, jotka on tarpeen tehdä ennen kuin varsinaisen LNG-terminaalin rakentaminen aloitetaan.

Hankealue sijaitsee Tornion terästehtaan ja Röyttän sataman välittömässä läheisyydessä, noin 8 km Tornion kaupungin keskustasta etelään. LNG-terminaali-
alue sijoittuu koillis-lounais-suuntaisesti nykyisen satama-
alueen kaakkoisreunalle. Terminaali-
alue liittyy lounaispäässä nykyiseen kaasulaiturin pengertiehen ja koillispäässä Rähäniementiehen. Pitkältä luoteissivultaan terminaali-
alue rajautuu nykyiseen sataman konttikenttä-
ja varastoalueeseen.

Ympäristön tila hankkeen vaikutusalueella

Suojelukohteet

Lähin hankealuetta sijaitseva suojelukohde on Natura 2000-verkoston kuuluva Pajukari–Uksei–Alkunkarinlahti (FI 1301911), joka sijaitsee hanke-
alueesta noin kolme kilometriä koilliseen. Natura-alueen suojeluperus-
teina ovat sekä lintu- että luontodirektiivi. Alue kuuluu myös lintuvesien-
suojeluohjelmaan Liakanjoen suisto (LVO120283). Lisäksi kyseinen alue

on kansainvälisesti arvokasta lintualueita (IBA) Tornionjoen suisto, joka sijaitsee lähimmillään noin 2,5 kilometriä hankealueesta.

Hankealueella ei sijaitse valtakunnallisesti merkittäviä maisema- tai kulttuurirympäristöalueita. Hankealueella ei tiedetä sijaitsevan muinaismuistoja.

Kasvillisuus ja eläimistö

Hankealue on luonnontilansa menettänyttä tehdasaluetta, jonka kasvillisuus ja eläimistö koostuu tyypillisistä teollisuusympäristön lajeista. Täyttömaa-alueet ovat vähäkasvisia ja kasvisto koostuu tyypillisestä pioneerilajistosta ja kuivien maiden lajistosta. Hankealuetta lähellä sijaitsevilla vedenalaisilla kasvillisuustutkimuspisteissä pohja on muta- tai liejupohjaa, jossa on paikoin kiveä. Vesikasvillisuus on vähäistä ja se koostuu muutamista vesisammallajeista sekä puna- ja viherlevistä. Muta- ja liejupohjilla kasvillisuutta esiintyy erittäin vähän ja se on heikkokuntoista. Pohjaeläimistön yleisimmät taksonit ovat harvasukamadot ja surviaissääsket. Hankealueella ei ole tavattu uhanalaisia eliölajeja.

Kallioperä

Tornion alueen kallioperä kuuluu niin sanottuun Haaparantasarjan syväkiviin, Kaakamon intruusioon, jonka ikä on noin 1,9 miljardia vuotta. Haaparantasarjan intruusiot lävistävät Peräpohjan liuskeyöhykkeen usealla alueella Tornion seudulla. Röyttän ja pohjoispuolisen Ala-Tornion alue on dioriittia ja osaksi gabroa. Haaparantasarjan syväkivet ovat kemialliselta koostumukseltaan kalkkiakalisia. Alueella ei ole todettu merkittäviä kallioperän ruhjeita tai murroslinjoja.

Maaperä

Röyttän alueen maaperä on pääasiassa hiekkamoreenia. Moreenin pinnalla on yleisesti rantavoimien huuhtoma 0,5–1,0 metrin paksuinen harmaanruskea löyhä kerros, josta puuttuu hienoaines lähes kokonaan. Röyttän tehdasalueen eteläosassa on laajoja täyttömaakerroksia ja muutamia pienialaisia karkean siltin kerrostumia. Maankohoaminen alueella on voimakasta, noin 8 mm vuodessa. Vielä noin 500 vuotta sitten laajat alueet olivat veden peitossa.

Pohjavesi

Röyttän teollisuusalueella pohjavedenkorkeus vaihtelee voimakkaasti paikan ja vuodenajan mukaan moreenimaille tyypillisesti. Tehdasalueen eteläosassa pohjavedenkorkeus on ollut +0,4...+1,4 m. Tehdasalueella muodostuva pohjavesi virtaa mereen tai siihen rajoittuviin jätevesialtaisiin. Pohjaveden päävirtaussuunta on itään ja kaakkoon.

Hankealuetta lähin pohjavesialue Kyläjoenkangas (III-luokka) sijaitsee noin 10 kilometriä koilliseen päin.

Merialue

Hankealue sijaitsee Tornion tehdasalueen eteläosan vesialueella. Tornion edustan merialue on osa Perämeren matalaa rannikkovyöhykettä, jolle on leimaa antavaa rantaviivan rikkonaisuus ja jokisuistot. Saaria, karikkoja ja matalikkoja on runsaasti merialueella. Maankohoaminen on nopeaa, ja sen vaikutusta korostavat loivat rannat. Perämeren alue eroaa Suomen muista merialueista lyhyen kasvukauden ja matalan suolaisuuden vuoksi. Perämeren suolapitoisuus vaihtelee eteläosan neljästä promillesta lähes makeaan, ja suolapitoisuudeltaan Perämeri onkin lähempänä järveä kuin meriä. Perämeren eliöstökin koostuu miltei yksinomaan makean veden eläimistä ja kasveista, joiden lajimäärä on vähäinen.

Tornionjoki ja Kemijoki tuovat jokivettä alueelle yhteensä noin 30 kuutiokilometriä vuodessa. Määrä on yli neljännes Perämereen laskevien jokien kokonaisvesimäärästä. Kemijoki laskee mereen noin 10 kilometriä Otokummun tehtaiden itäpuolella, mistä virtaus suuntautuu Tornion edustalle päin. Tornionjoen päävirtaus kulkee välittömästi Röyttän länsipuolella. Veden pääkiertoliike Perämeren pohjukassa on Suomen rannikkoa pohjoiseen ja Ruotsin rannikkoa pitkin etelään. Paikallisesti virtaukset määrittyvät pohjan ja rantavyöhykkeen morfometrian, jokivirtaamien, tuuliolosuhteiden sekä meriveden korkeusvaihtelun mukaan. Merivedenkorkeus vaihtelee alueella laajasti ja voimakkaasti. Vedenkorkeuteen vaikuttaa muun muassa ilmanpaine, tuuli, jääolosuhteet ja virtaukset Tanskan salmista. Vedenkorkeus on yleensä alimmillaan kevättalvella–keväällä.

Merentutkimuslaitoksen Ajoksen tutkimusaseman mittausten mukaan vedenkorkeuden ääriarvot ja niiden keskiarvot ovat vuosina 1922–2007 olleet teoreettiseen keskiarvoon verrattuna seuraavat:

- maksimi vedenkorkeus +201 cm
- vuosimaksimien keskiarvo +120 cm
- vuosiminimien keskiarvo -79 cm
- minimi vedenkorkeus -125 cm.

Pohjoisesta sijainnista johtuen merialue jäätyy säännöllisesti. Jäätalvea kestää keskimäärin kuusi kuukautta. Pohjoinen Perämeri vapautuu jäädä yleensä vasta toukokuun loppupuolella.

Jokien tuoma vesi parantaa merialueen veden vaihtuvuutta ja sekoittumista ja siten myös jätevesien laimenemista. Toisaalta jokivesi tuo mereen kuormittavia aineita. Tornionjoen suulle johdetaan Tornion ja Haaparannan puhdistetut asumajätevedet. Lisäksi merialuetta kuormittaa ilman kautta tuleva laskeuma ja lähivaluma-alueelta tuleva piste- ja hajakuormitus. Jokien tuomissa ravinne- ja kiintoainemäärissä voi olla suurta vuosittaista vaihtelua. Tämä johtuu ensisijassa jokien vesimäärissä esiintyvistä eroista. Pistemäinen kuormitus on vuosittain suhteellisen samansuuruista. Tornion tehtaiden jätevesissä mereen kulkeutuu tyypeä, raskasmetalleja (kromia, nikkeliä ja sinkkiä), kiintoainetta ja syanidia. Näille kuormituksille on asetettu raja-arvot. Lisäksi mereen joutuu fluoridia ja rautaa. Pinta-

vesien ekologisen tilan luokittelun perusteella Tornion edustan sisemmät rannikkovedet ovat tyydyttävässä tilassa ja ulompi rannikkoalue hyvässä tilassa.

Vuoden 2011 Tornion tehtaiden vesistötarkkailuraportissa on ilmoitettu Tornion edustan keskimääräinen vedenlaatu syvyysvyöhykkeittäin huhtikuussa, heinäkuussa ja elokuussa. Tulosten perusteella vesi oli varsin kirkasta ja kiintoainetta oli vedessä hyvin vähän. Happitilanne on kesällä osin hyvä ja huhtikuussa tyydyttävä. Jokiveden osuus oli sähkönjohtavuuksien perusteella huhti- ja heinäkuussa vähintään 90 % ja elokuussa jokivesien osuus oli vähäisempi. Kokonaisfosforipitoisuudet olivat pieniä kaikilla tarkkailukerroilla ja kuvastivat kesällä karuutta samoin kuin kokonaistyyppipitoisuudetkin. Kasviplanktonin määrää kuvaavat a-klorofyllipitoisuudet olivat kesällä pääosin lievästi reheville vesille ominaisia. Vesistötarkkailuraportin mukaan vuosina 2009–2011 perustuotantoa rajoitti rannikon läheisyydessä joko fosfori tai molemmat ravinteet. Ulompana tyypin merkitys rajoittavana ravinteena oli jonkin verran suurempi kuin rannikon läheisyydessä.

Tornion edustalla havaitut metallipitoisuudet (kromi, nikkeli ja sinkki) ovat olleet selvästi alhaisempia kuin talousveden laatuvaatimukset tai letaalipitoisuudet kirjolohelle.

Kalasto ja kalastus

Röyttän länsipuolella laskeva Tornionjoki on maailmanlaajuisesti yksi suurimmista Atlantin lohen nykyisistä kutujoista, Itämeren alueen tärkein lohijoki ja Suomen suurin meritaimenen lisääntymisjoki. Tornionjoki on samalla myös Itämeren alueen suurin vesistö, jossa on luontaiset lohi- ja meritaimenkannat. Tornionjoki tuottaa nykyisin noin kolmanneksen kaikista Itämereen vaeltavista lohen luonnonpoikasista. Taimenen luonnontuotanto on erittäin heikko, ja merivaelliset kannat ovatkin äärimmäisen uhanalaisia.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos seuraa Tornionjoen lohi- ja meritaimenkantojen tilaa vuosittain. Seuranta perustuu lähinnä kansainvälisten sopimusten edellyttämään luonnonvarojen, niiden monimuotoisuuden ja niitä koskevien uhkatekijöiden seurantavelvoitteisiin. Seurantamenetelminä käytetään kalastuskyselyin saatavia kalastus- ja saalistietoja, saalisnäytteiden analysointia (ikä, koko ja sukupuolirakenne), sähkökalastuksilla saatavia jokipoikasmääriä, vaelluspoikasten rysäpyyntiä ja nousulohien kaiku- luotausta.

Tornionjoesta merivaellukselle lähtevien lohenpoikasten määrät ovat olleet vähintään puoli miljoonaa yksilöä vuodessa 2000-luvulla. Vuonna 2011 lohen luonnonpoikasia lähti merelle 1,54 miljoonaa yksilöä sähkökalastusten ja vaelluspoikaspyynnin perusteella arvioituna. Vuonna 2011 Tornionjoen lohisaalis oli yhteensä 43 500 kg, ja vuonna 2012 lohisaalis kasvoi ennätyslukemiin. Tuolloin joesta saatiin yhteensä 122 000 kg lohta, mikä vastaa yli 15 000 lohityksilöä. Suurin osa Tornionjoen lohista kalastetaan Itämerel-

lä. Tornionjoen Suomenpuoleinen meritaimensaalis oli vuonna 2011 arviolta 1 500 kg ja vuonna 2012 2 260 kg.

Vaellussiika nousee kutemaan Tornionjokeen syksyllä, ja talven yli joen pohjassa hautoutuneista mätijyvistä seuraavana keväänä kuoriutuvat poikaset vaeltavat mereen kesän aikana. Kuoriutumisen jälkeistä alasvaellusta tutkittiin Tornionjoella vuosien 2005–2008 keväällä. Vaelluksen huippu oli kesäkuun lopulta heinäkuun alkupuolelle, minkä jälkeen poikasten määrä laski nopeasti. Siianpoikasia saatiin saaliiksi syyskuulle saakka, mutta yksilömäärät olivat hyvin pieniä huippuun nähden. Tutkimuksen mukaan on ilmeistä, että siianpoikaset vaeltavat lohismolttien tapaan aktiivisesti, ja ne lähtevät vaellukselle vasta, kun kaikki tarvittavat fysiologiset ja ympäristökriteerit täyttyvät.

Perämeren vaellussiika tekee suomalaisista siioista pisimpiä vaelluksia ja ulottaa syönnösvaelluksensa kutujoestaan jopa Ahvenanmerelle asti. Merivaihe kestää yleensä keväästä seuraavan vuoden syksyyn, mutta merkintäkokeiden perusteella ainakin osa nousee kutemaan jo saman vuoden syksyllä. Vaellussiika luokitellaan erittäin uhanalaiseksi.

Hankealueesta noin kolmen kilometrin säteellä koillisen–etelän suuntaan harjoitetaan ammattikalastusta. Verkoilla kalastaa 1–5 kalastajaa ja rysällä 1–3 kalastajaa. Lohiloukkuja käyttää yksi kalastaja. Talvinuottausta harjoittaa noin 1–3 kalastajaa, ja troolia käyttää 2–3 kalastajaa.

Vesi- ja ranta-alueiden käyttö

Hankealue ja hankkeen vaikutusalue on tehdasaluetta. Hankealueella ei saa harjoittaa kalastusta. Hankealueen läheisyydessä ei ole asuinkäytössä olevia rakennettuja rantatiloja.

Suoritettut tutkimukset

Hankealueella on suoritettu alueen suunnittelua ja rakentamista palvelevia pohjatutkimuksia alkuvuoden 2013 kuluessa. Pohjatutkimusten yhteydessä on lisäksi kartoitettu merenpohjan korkeusasema merenpohjan luotauksilla sekä otettu sedimenttinäytteitä hankealueelle sijoittuvista pohjasedimentteistä.

Kairaukset ja merenpohjan luotaukset

Pohjatutkimuskairaukset ja merenpohjan luotaukset tehtiin viikoilla 8–9 eli helmi–maaliskuun vaihteessa vuonna 2013. Kairaukset tehtiin paino- ja heijarikairauksina.

Kairausten mukaan tiiviin moreenikerroksen taso tulevien täyttöjen alueella sijaitsee suunnilleen tasossa -6,0...-5,5 m. Painokairaukset päättyivät yleisesti tiiviiseen moreeniin tai kiveen suunnilleen tasossa -8,0...-7,5 m. Kalliopinnan taso on tehtyjen heijarikairausten perusteella suunnilleen välillä -26,0...-25,0 m.

Terminaalialueen tulevan täytön kohdalla merenpinnan pohjan taso vaihtelee luotausten mukaan pääosin välillä -3,0...-2,0 m. Tutkimusten perusteella pehmeiden pohjasedimenttien paksuus täyttöjen alueella on pääosin noin 3,0...3,5 m. Taljan saareen rakennettavan reunapenkereen linjalla taso vaihteli pääosin välillä -0,2...+1,0 m. Reunapengerlinjalla olevalla kannaksella pehmeitä pohjasedimenttejä ei ole tai ne ovat paksuudeltaan hyvin ohuita.

Pohjasedimenttitutkimukset

Pohjasedimenttien näytteenotot suoritettiin vuoden 2013 maaliskuun alussa. Pohjasedimenttien tutkimuksia tehtiin yhteensä viidestä tutkimuspisteestä. Kaksi sedimenttien näytteenottopisteistä sijoittui tulevalle LNG-terminaalialueelle (P34, P50), yksi piste satama-altaaseen kaasulaiturin länsipuolelle (P52) ja kaksi pistettä ulommaksi merelle, sataman syväväylän länsipuolelle (P53, P54).

Pohjasedimentin mahdollisen pilaantuneisuuden arvioinnissa käytettiin Ympäristöministeriön Sedimenttien ruoppaus- ja läjitysohjeessa 19.5.2004 annettuja laatuksiteerejä ruoppausmassojen läjityskelpoisuudelle. Arviointi perustuu normalisoiduista eli standardisedimenttinäytteistä määritettyjen haitta-ainepitoisuuksien määrien vertaamiseen suhteessa ohjeessa annettuihin laatuksiteeritasoihin 1 ja 2. Mikäli haitta-ainepitoisuus on tasojen 1 ja 2 välissä, on sedimentti mahdollisesti pilaantunutta. Mikäli pitoisuudet ylittävät tason 2, on sedimentti pilaantunutta.

LNG -terminaalin vesistötäyttöjen alueella (näytepisteet P34 ja P50) on metallien osalta tason 1 ylittäviä pitoisuuksia vain kromin pitoisuuksissa. Perämeren pohjukan alueen normaaleihin, yleisiin taustapitoisuuksiin verrattuna (suurin suositeltu taustapitoisuus 51...64 mg/kg, GTK valtakunnallinen taustapitoisuusrekisteri), määritetyt kromin pitoisuudet ovat jonkin verran taustapitoisuuksia korkeammat. Öljyhiilivetyjen yhteispitoisuuksille määritellyt arvot ylittävät tason 1 pitoisuudet. Tutkimusraportin mukaan tämä ylitys on kuitenkin näennäinen, koska näytteiden normalisointi on tehty määritysrajan eikä näytteiden todellisen pitoisuuden suhteen.

Suoritettavat toimenpiteet ja rakenteiden tekninen kuvaus

Korkeustasot

Suunnitelmissa käytetty korkeusjärjestelmä on NN. Merenpinnan teoreettisen keskiveden (MW) taso vuonna 2012 vastaa NN korkeusjärjestelmän tasoa -0,64 m.

Rakennetun ympäristön korkeusasema hankealueella on yleisesti tasossa +1,5...+2,2 m. Nykyiset satamakenttien alueet ovat korkeustasossa +2,0...+2,1 m. Kaasulaiturin taseus on noin +2,0 m. Rähäniementien taseus ruoppausaltaan lounaisreunalla on noin +1,50 m. Taljan saareen Rähäniemestä kulkevan pengertien taseus on noin +1,50 m. Taljan saa-

ressa sijaitsevan pohjoisen tuulivoimalan ympäröivät kenttäalueet ovat tassossa +1,6...+3,5 m.

Toteutettavat rakennustoimenpiteet ja niiden laajuus

LNG-terminaalialue rakennetaan nykyisen sataman kontti- ja varastoken-tän itäpuolelle. Pääkulkuyhteydet terminaalialueelle rakennetaan kaasulai-turin suunnalta lounaasta sekä Räyhäniementien suunnalta koillisesta. Li-säksi Taljan saaren ja terminaalialueen välisen reunapenkereen tieyhteys toimii sekä kulkutienä että tarvittaessa pelastustienä hälytysajoneuvoille.

Toteutettavia uusia maarakenteita ovat varsinaisen terminaalialueen pen-ger- ja päällysrakenteet sekä Taljan saareen rakennettavan reunapenke-reen penger- ja päällysrakenteet. Terminaalialueelle tulevat raskaat raken-nukset ja rakenteet perustetaan täyttöjen läpi kantaviin pohjamaakerroksiin ulottuvien paalutusten varaan.

Rakennettavan terminaalialueen kokonaislaajuus on noin 5,2 ha. Termi-naaalialueen sekä Taljan saareen johtavien pengerteiden ja Taljan saaren rajaaman, rakentamisen myötä syntyvän ”merivesialtaan”, laajuus on noin 8,0 ha. Rakennettavan reunapenkereen täyttömassojen määrä on 16 700 m³ ja terminaalialueen täyttömassojen määrä 297 100 m³.

Vesistötäytöt

Terminaalialueen täytöt ja Taljan saaren reunapenger tehdään pohjaan täyttönä louheella. Louhetäytöt rakennetaan päätypengerryksenä suoraan veteen täyttäen. Pohjaan täyttö tehdään merenpohjan hiekka- ja mo-reenikerrokseen ulottuen. Louhetäytön tunkeutuminen kovaan pohjamaahan ja pehmeiden pohjasedimenttien syrjäyttäminen varmistetaan tarvittavalla auttavalla kaivulla. Louhetäytön syrjäyttämät pehmeät sedimentit jäävät si-jainnilleen louhetäyttöjen vierialueille. Louheena käytetään vesiläjittämi-seen sopivaa materiaalia. Päällysrakenteet tehdään murskeesta.

Terminaalialueen kohdalla täyttö ulotetaan syvimmillään tasoon noin -6,0...- 5,5 m ja ylimmillään noin +3,0 m. Reunapenkereen kohdalla on luonnontilainen moreeniharjanne ja murskeesta tehty aallonmurtajaraken-ne, joten täyttö ulottuu reunapengerlinjalla pääasiassa tasoon noin -0,5...+0,5 m ja ylimmillään noin +2,0 m.

Muutokset terästehtaan purkuvesijärjestelyissä

Terästehtaan vesien mereen purku tapahtuu tehdasalueen eteläpuolella si-jaitsevien imuruoppausaltaiden kautta. Normaalitilanteessa purkuvedet suotautuvat pääosin imuruoppausaltaan rajaavien reunapenkereiden läpi. Ajoittaisissa ylivirtaustilanteissa, esimerkiksi ruoppausmassojen täyttöjen aikana, imuruoppausaltaan vesien purku mereen tapahtuu lisäksi ruop-pausaltaan lounaiskulmassa sijaitsevien ylijuoksutuskaivojen ja Räyhänie-mentien alittavien rumpuputkien kautta sataman itäpuoleiseen merenlah-teen. Purkukaivojen ylijuoksutuskorkeus ruoppausaltaassa on noin -0,3 m

ja purkuputkien vesijuoksun korko meren puolella on noin -1,4 m. Purkuputket ovat avoimet, joten merenpinnan korkeuden noustessa ylivuotokynnyksen tasoa ylemmäksi, tapahtuu purkuputkia myöten veden virtausta merestä ruoppausaltaaseen päin.

Terminaalin rakentamisen yhteydessä nykyiset purkuputket jatketaan täyttöalueen kohdalla siten, että ne ulottuvat uuteen reunapengerluiskaan täyttöalueen itäreunalla ja johtavat vedet Taljan saareen johtavien reunapengerreiden rajaamaan uuteen merivesialtaaseen. Vesien johtuminen merivesialtaasta edelleen mereen tapahtuu kuten imuruoppausaltaasta, eli pääosin suotautumalla reunapengerreiden läpi. Terminaalialueen toteutus suunnitteluvaiheessa tullaan tarkastelemaan mahdollisena vaihtoehtona tilannetta, missä vesistötäyttöä ei toteuteta Rähäniementiehen ulottuvana vaan pohjoisin osa merenlahdesta jäisi avovesialueeksi ja purkuvesijärjestelyt purkuputkien osalta nykyiselleen.

Ylivirtaustilanteita varten Taljan saaren reunapengerreeseen rakennetaan vastaavat ylijouksutusrakenteina toimivat purkuputket, jolloin purkuvesien mukana mahdollisesti kulkeutuva kiintoainese saadaan jäämään mahdollisimman tehokkaasti reunapengerreiden rajaamaan merivesialtaaseen samoin kuin aikaisemmin imuruoppausaltaan puolella.

Sammutusveden pumppaamo

Taljan saareen rakennettavalle reunapengerreelle tehdään tarvittava levike sammutusveden pumppaamorakennusta varten. Pumppaamo sijoitetaan alustavasti purkuvesiputkien läheisyyteen. Sammutusveden pumppaamon rakentaminen rakennuksineen ja tarvittavine putkirakenteineen kuuluu LNG-terminaalin kokonaistoimitukseen. Lopullinen sijainti ja rakenteet tarkentuvat terminaalin toteutussuunnitteluvaiheessa.

Vesistötäyttöjen toteuttaminen

Työt on tarkoitus aloittaa syksyllä 2013 ja ne toteutetaan vaiheittain vuosien 2013 ja 2014 aikana. Kaikki vettä samentavat työvaiheet toteutetaan talviaikana, jolloin vesien mahdollisen samentumisen vaikutukset ovat vähäisimmät. Vesistötäyttötyöt tullaan toteuttamaan vaiheistetusti täyttööiden vesien aiheuttamien samentumien hallitsemiseksi ja minimoimiseksi.

Vaihe I

Vaiheessa I rakennetaan kaasulaiturin ja Taljan saaren yhdistävä reunapenger louheesta. Reunapengerreiden vesistötäyttöjen osalta vesien samentumista on odotettavissa lähinnä pengerlinjalla olevien syvänteiden kohtia täytettäessä. Muutoin pengerlinja sijoittuu pääosin matalan veden moreeni-/murske kannakselle, missä syrjäytettävän pohjasedimentin paksuus on hyvin pieni ja vesien mahdollinen samentuminen vähäistä.

Vaihe II

Vaiheessa II rakennetaan varsinaisen terminaali-alueen vesistötyöt. Vaiheen II kaikki täyttötyöt tehdään reunapenkereiden ja Taljan saaren rajamassa suljetussa merivesialtaassa. Kaikki vesialtaasta poistuva vesi suodautuu reunapenkereiden läpi, jolloin täyttötöiden aiheuttamat vesien samentumat avoimilla merialueilla jäävä hyvin vähäisiksi.

Reunapenkereen vesien purkuputket rakennetaan vasta täyttötöiden jälkeen, jolloin vältytään ylimääräisen kiintoaineksen kulkeutumiselta purkuputkien kautta rakentamisen aikana.

Hanketta varten tarvittavat alueet

Hankkeen kohteena oleva maa- ja vesialue on Tornion kaupungin omistaman kiinteistön Röyttä (851-420-56-88) aluetta. Outokumpu Stainless Oy on vuokrannut satama-alueen Tornion kaupungilta. Vuokrasopimus kattaa koko satama-alueen mukaan lukien suunnitellun LNG-terminaali-alueen. Vuokrasopimus on voimassa 31.12.2053 saakka ja jatkettavissa tai ostettavissa tämän jälkeen.

Hankkeen vaikutukset

LNG-terminaali-hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkasteltavat vaihtoehdot ovat:

- VE1 – LNG -terminaalin rakentaminen, 1 kpl 70 000m³ LNG-säiliö
- VE2 – LNG -terminaalin rakentaminen, 2 kpl 70 000m³ LNG-säiliötä
- VE0 – nollavaihtoehto, LNG -terminaalia ei rakenneta.

Terminaali-alueen yleissuunnitelma on laadittu tässä vaiheessa vaihtoehdon 1 laajuuden mukaisesti. Vaihtoehdon 2 mukainen laajuus on esitetty yleissuunnitelmakartassa laajennusvarauksena.

Hakemuksen mukaisella vesialueen täyttöhankkeella ei ole vaikutuksia luonnonsuojelualueisiin tai suojeluohjelmien kohteisiin. Hankealueella ei esiinny arvokasta eliölajistoa tai luototyyppisiä, koska alue on ympäristöltään muuttunutta teollisuusaluetta.

Hankkeella ei ole vaikutusta kallioperään, maaperään tai pohjaveteen.

Hankkeen vaikutukset ympäristöön ovat lähinnä rakentamisen keston aikaisia vaikutuksia, kuten vesien samentumista sekä rakentamisen ympäristöön aiheuttamia melu, pöly ja tärinähaittoja.

Kaikki vesistöä samentavat työvaiheet tehdään talviaikana, jolloin vesistön samentumisvaikutukset ovat vähäisimmät. Reunapenkereen rakentamisen aikana vesistön samentumista on odotettavissa lähinnä pingerlinjalla olevien syvänteiden kohtia täytettäessä. Muutoin reunapenger sijoittuu pääosin matalan veden moreeni-/murskekannakselle, missä syrjäytettävän

pohjasedimentin paksuus on hyvin pieni ja täytöstä aiheutuvat samentumisvaikutukset vähäiset. Terminaalialueen täyttötöet tehdään reunapenkeiden ja Taljan saaren rajaamassa suljetussa merivesialtaassa. Kaikki altaasta poistuva vesi suotautuu reunapenkereiden läpi, joten täytöstä aiheutuvat samentumisvaikutukset avoimella merialueella jäävät hyvin vähäisiksi.

Vesistötäytöt tehdään talviaikaan, jolloin kalastovaikutukset ovat vähäisimmillään kalojen kutu- ja vaellusajankohtien vuoksi. Lisäksi kalastus on talvella selvästi vähäisempää kuin kesäkautena. Vesistötäytöt tehdään pääasiassa suljetulla alueella, mikä rajoittaa samenneen veden leviämistä ja melun kulkeutumista vesistössä. Vesistötäyttöjen vaikutukset kalastoon ja kalastukseen arvioidaan näiden seikkojen vuoksi vähäisiksi.

Vesistötäytöt eivät myöskään muuta tilannetta terästehtaan purkuvesien johtumisen osalta. Imuruoppausaltaasta mereen mahdollisesti kulkeutuvan kiintoaineksen osalta rakentamisen jälkeinen tilanne tulee olemaan jopa nykytilannetta parempi. Uuden reunapenkeiden rajaaman merivesialtaan myötä kiintoaineksen kulkeutumismatka pitenee ja purkuvesien viipymä altaissa kasvaa, joten kiintoaineksen kulkeutuminen tulee todennäköisesti vähenemään nykytilanteeseen verrattuna.

Vesistövaikutuksia tarkkaillaan hakemuksessa esitetyn tarkkailuohjelman mukaisesti.

Tornionjoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa on asetettu tavoitteeksi vesien erinomaisen tai hyvän tilan ylläpitäminen tai saavuttaminen. Vesistä suurin osa on joko erinomaisessa tai hyvässä tilassa. Rannikkoalueen vesistä kolmasosa ei ole ravinnekuormituksen vuoksi saavuttanut hyvää tilaa. Kuormitus on osin luontaista ja osin ihmisen aiheuttamaa. Hakemuksen mukaan vesistötäyttöjen suorittaminen ei millään tavoin haittaa tai estä vesien tilatavoitteiden saavuttamista.

Hankkeen merkittävin hyöty on nykyisten öljypohjaisten polttoaineiden korvaaminen maakaasulla. Hyöty on nykyisiin polttoaineisiin verrattuna 20–30 %. Maakaasua voidaan hyödyntää myös tuotantorahikustannuksissa. Siirtyminen vähärikkisiin polttoaineisiin aiheuttaa hakijalle 10–15 miljoonan euron lisäkustannuksen ja tätä kustannusta voidaan merkittävästi pienentää, kun jatkossa on mahdollista käyttää maakaasua ainakin osin laivojen polttoaineena. Kaiken kaikkiaan hankkeen taloudelliset hyödyt ovat merkittävät hakijan Tornion tuotantolaitosten kannattavuuden kannalta.

Hakijan mukaan hankkeesta ei aiheudu korvattavia edunmenetyksiä.

Hankkeen vaikutusten tarkkailu

Näytteenotto ja tutkimukset

Vesinäytteet otetaan reunapenkereen rakentamisvaiheessa (vaihe I) kolmesta ennalta määritellystä tarkkailupisteestä keskimäärin yhden kuukau-

den välein. Ensimmäiset näytteet ennen vesistötäyttöjen aloitusta. Vesistötäyttötöiden jatkuessa reunapenkereiden rajaamassa vesialtaassa (vaihe II), voidaan näytteenottotiheys harventaa tehtäväksi kahden kuukauden välein, ellei muutoin katsota tarpeen jatkaa tiheämmän näytteenottovälin mukaista menettelyä.

Vesinäytteistä tutkitaan lämpötila, pH, sähkönjohtokyky, kiintoainepitoisuus, sameus, kokonaistyyppi- ja kokonaisfosforipitoisuus.

Vesistötäyttötöitä lähin tarkkailupiste on kaasulaiturin itäpuolella noin 200 metrin päässä ja kauimmainen tarkkailupiste Taljan saaren lounaispuolella noin 500 metrin päässä. Yksi tarkkailupiste on lisäksi Taljan saareen johtavan nykyisen louhepenkereen itäpuolella, noin 100 metrin päässä penkereestä, suunnilleen pengertien puolivälin kohdalla.

Työmaaseuranta

Vesien sameutuman leviämistä meressä seurataan työvaiheessa I viikoittain tehtävillä silmämääräisillä näkösyvyshavainnoilla. Silmämääräinen tarkkailu tehdään työmaan eteläpuolella sijaitsevista kahdessa tarkkailupisteessä sekä tarvittaessa yhdessä–kahdessa, työmaata lähempänä sijaitsevassa lisäpisteessä. Työvaiheessa II silmämääräistä tarkkailua jatketaan viikoittain tai tätä harvemmin, mikäli havainnot puoltavat tarkkailutiheyden harventamista.

HAKEMUKSEN TÄYDENNYKSET

Hakemusta on täydennetty 16.4.2013, 17.4.2013, 22.5.2013 sekä 30.5.2013 muun muassa lupahakemuskirjelmällä, hankealueen vuokrasopimuksella, asianosaistiedoilla sekä YVA-selostuksella.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 7, 10 ja 11 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta aluehallintovirastossa ja Tornion kaupungissa varannut tilaisuuden muistutusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 20.7.2013. Kuulutus on erikseen lähetetty asiakirjoista ilmeneville asianosaisille. Kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettu 13.6.2013 Kemi–Tornio kaupunkilehdessä.

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselta, Tornion kaupungilta, Tornion kaupungin ympäristönsuojelu- ja kaavoitusviranomaisilta sekä Suomalais-ruotsalaiselta rajajokikomissiolta.

LAUSUNNOT

- 1) **Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualue** on todennut, että esitetystä vesialueen täyttämisestä saattaa aiheutua samentumista, joten vesistön tarkkailu on tarpeen. Tarkkailuohjelma tulee hyväksyttäväksi Lapin ELY-keskuksella ennen töihin ryhtymistä.
- 2) **Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomainen** on vaatinut, että vettä samentavia töitä ei saa tehdä 1.5.–30.9. välisenä aikana ja vettä samentavat työvaiheet tulee mahdollisuuksien mukaan tehdä sellaisena aikana, jolloin jäätilanne estää enimmän kalastuksen hankkeen vaikutusalueella.

Perusteluina vaatimuksilleen kalatalousviranomainen on todennut, että kalaston lisääntymiselle aiheutuvan haitan ehkäisemiseksi vettä samentavat työt tulee tehdä vaelluskalojen ja nahkiaisien kutuajan ulkopuolella. Vettä samentavien töiden tekeminen avovesikautena toukuusta syyskuulle saattaa haitata lohen, meritaimenen ja siian sekä nahkiaisien kutuvaellusta Tornionjokisuussa. Lohi ja meritaimen nousevat jokeen touko–elokuussa. Vaellussiiialla on Tornionjoessa kaksi nousukantaa, kesällä nouseva ns. kesäsiika, jonka kanta on heikko, ja syksyllä nouseva ns. syysäsiika, jonka nousu alkaa elokuussa. Nahkiaisien nousu, samoin kuin sen kalastuskausi, ajoittuu elokuun lopulta lokakuuhun.

Kalastukselle pyydysten likaantumisesta ja kalojen karkottumisesta johtuvan haitan vähentämiseksi eniten samentumista aiheuttavat työvaiheet, kuten vesialueen täyttäminen, tulisi mahdollisuuksien mukaan tehdä aikana, jona kalastusta ei juuri harjoiteta hankkeen vaikutusalueella talven tulon tai heikkojen jääolosuhteiden vuoksi.

- 3) **Tornion kaupungin tekniset palvelut** on kaavoitusviranomaisena ilmoittanut, ettei sillä ole huomautettavaa hakemuksen johdosta.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Outokumpu Stainless Oy:lle luvan vesialueen täyttämiseen Röyttän satama-alueella Tornion kaupungissa.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaisesti toimenpitein estettävää, hyvitetävää tai korvattavaa edunmenetystä. Ennakoimattoman edunmenetyksen varalta annetaan jäljempää ilmenevä ohjaus.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

Lupamääräykset

Rakenteet

- 1) Vesialueen täyttö on tehtävä hakemuksen liitteenä olevista piirustuksista "LNG-terminaalin yleissuunnittelu. Yleissuunnitelmakartta. Piir.No. 1601314–2. 11.3.2013" MK 1:2 000, "LNG-terminaalin yleissuunnittelu. Pituusleikkaukset mittalinjoilta. Piir.No. 1601315–9. 11.3.2013" MK 1:200/1:20 ja "LNG-terminaalin yleissuunnittelu. Tyypileikkaukset pengertäytöiltä. Piir.No. 1601315–9. 11.3.2013" MK 1:200 ilmeneville alueille ja ilmeneviin korkeustasoihin sekä hakemuksesta muutoin ilmenevällä tavalla.
- 2) Muualta tuotavia puhtaita massoja (louhe ja murske) saadaan läjittää edellä lupamääräyksessä 1 sanottujen piirustusten osoittamalla tavalla vesialueelle uuden reunapenkereen ja terminaalialueen kohdalle siten, että massat muotoillaan asianmukaisesti ympäröivään maastoon sopeutuviksi ja huolehditaan siitä, että massoja ei pääse läjitystyön aikana valumaan takaisin vesistöön.
- 3) Suunnitelmaan saadaan Lapin ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksymällä tavalla tehdä sellaisia vähäisiä muutoksia, joilla ei ole haitallista vaikutusta yleiseen tai yksityiseen etuun.

Töiden suorittaminen

- 4) Rakennustyöt on suoritettava sellaisilla työmenetelmillä ja siten, ettei niistä aiheudu sellaista veden samentumista tai muuta haitallista seurausta, joka kohtuullisin kustannuksin on vältettävissä. Luvan saajan on huolehdittava siitä, ettei työn aikana vesistön käyttöä vaikeuteta enempää, kuin tarkoitetun tuloksen saavuttamiseksi on välttämätöntä.
- 5) Vesistön samentumisesta aiheutuvien vaikutusten vähentämiseksi työt on tehtävä hakemussuunnitelman mukaisesti kahdessa vaiheessa siten, että ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan kaasulaiturin ja Taljan saaren yhdistävä reunapenger ja toisessa vaiheessa suoritetaan LNG-terminaalialueen täyttö suljetussa merivesialtaassa.
- 6) Vettä samentavia töitä ei saa tehdä 1.5.–30.9. välisenä aikana ja vettä samentavat työvaiheet tulee mahdollisuuksien mukaan tehdä sellaisena aikana, jolloin jäätilanne estää enimmän kalastuksen hankkeen vaikutusalueella. Muutoinkin samennusta aiheuttavat työt on tehtävä kummassakin työvaiheessa viivytyksettä ja mahdollisimman yhtäjaksoisesti.

Kunnossapito

- 7) Luvan saaja on velvollinen pitämään täyttöalueiden pinta- ja muut rakenteet hakemussuunnitelman mukaisessa kunnossa.

Toimenpiteet menetysten ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi

- 8) Rakennustöiden päätyttyä rakennusjätteet on poistettava vesistöstä ja sen rannoilta ja rakennuspaikat on saatettava asianmukaiseen kuntoon. Rakennuspaikat ja niiden ympäristöt on työn jäljiltä siistittävä ympäristöön sopeutuviksi.
- 9) Luvan saajan on töitä suorittaessaan huolehdittava siitä, ettei työalueella olevia toisten omistamia rakenteita tai laitteita vahingoiteta. Työstä aiheutuvat välittömästi ilmenevät edunmenetykset on viipymättä korvattava vahingonkärsijälle.

Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

- 10) Hanke on toteutettava olennaisilta osin neljän vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa raukeaa.

Tarkkailut

- 11) Luvan saajan on nimettävä vastuuhenkilö, joka vastaa tämän päätöksen määräysten noudattamisesta. Henkilön nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
- 12) Luvan saajan on pidettävä vesistön täyttötöiden aikana työmaapäiväkirjaa, johon on merkittävä sääolosuhteet, vedenkorkeus, päivittäiset työskentelyajat ja -vaiheet sekä työmenetelmät, poikkeukset suunnitelmista sekä niiden syyt, sattuneet vahingot ja toimenpiteet niiden johdosta, täyttöön käytettävien materiaalien alkuperä, määrä ja laatu, täyttöalueiden tila sekä muut suoritettut toimenpiteet ja havainnot, joilla voi olla merkitystä töiden vaikutusten arvioinnissa.
- 13) Avovesikaudella veden samentumista ja samentuneen alueen laajuutta tarkkaillaan täyttötöiden aikana viikoittain silmämääräisesti näkösyvyyshavainnoin vähintään kahdella tarkkailupisteellä ja samentumisalueet merkitään karttapohjalle. ELY-keskuksen hyväksynnällä tarkkailutiheyttä voidaan tarvittaessa harventaa työvaiheessa II.
- 14) Työmaapäiväkirja on säilytettävä viiden vuoden ajan ja se on pyydytettävä esitettävä valvoville viranomaisille.
- 15) Luvan saajan on tarkkailtava vesistön vedenlaatua ennen rakennustöiden aloittamista, rakennustöiden aikana ja niiden jälkeen. Tarkkailu tehdään viimeisen kerran täyttötöiden lopettamisen jälkeisen seuraavan kalenterikuukauden aikana. Tarkkailun järjestämistä koskeva suunnitelma on toimitettava hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista Lapin ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksyttäväksi.

- 16) Luvan saajan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava Lapin ELY-keskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle edellistä vuotta koskeva yhteenveto täytön etenemisestä ja vedenlaadun tarkkailusta.
- 17) Täyttötöiden päätyttyä veden laadun tarkkailusta on laadittava loppuraportti, joka on toimitettava Lapin ELY-keskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Ilmoitukset

- 18) Toteuttamiseen ryhtymisestä on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualueelle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
- 19) Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Valmistumisilmoitukseen on liitettävä täyttöalueiden sijaintia osoittava kartta ja mittoja osoittava piirustus.

Ohjaus ennakoimattoman edunmenetyksen varalta

Jos tässä päätöksessä tarkoitettua toimenpiteestä aiheutuu edunmenetystä, jota nyt ei ole ennakoitu, voidaan siitä vaatia korvausta erikseen siten kuin vesilain 13 luvun 8 §:ssä on säädetty.

Pääasialtkaisun perustelut

Luvan saajalla on vuokrasopimuksen nojalla oikeus hanketta varten tarvittaviin alueisiin. Täyttöalueet sijaitsevat teollisuuskäyttöön varatulla alueella ja palvelevat alueelle suunniteltuja teollisia toimintoja (LNG-terminaali).

Hankealue on pitkään ollut teollisten toimintojen vaikutuksen alaisena eikä sillä ole suojeltavia luontoarvoja eikä virkistysarvoa. Alue ei myöskään ole pohjavesialuetta.

Varsinaisella hankealueella ei saa harjoittaa kalastusta, mutta kauempana täyttökohteista harjoitetaan ammattikalastusta. Hakemuksen liitteenä olevan YVA-selostuksen mukaan ammattikalastajien ilmoittamia rysäkalastuspaikkoja sijaitsee lähimmillään noin kahden kilometrin etäisyydellä hankealueesta.

Täyttötöistä aiheutuu paikallista työnaikaista veden samentumista. Haitallisten vesistö- ja kalastovaikutusten sekä samentumisen leviämisen estämiseksi on annettu työn suorittamista ja työaikaa koskevat lupamääräykset. Täyttömassoina käytetään muualta tuotavia puhtaita kivi-/maa-aineksia. Ennalta arvioiden samentumishaitat ovat niin vähäisiä, että niistä

ei aiheudu vesilain mukaan korvattavaa tai toimenpitein hyvitetävää tai es-tettävää edunmenetystä.

Hanke ei heikennä vesien tilaa Tornion edustan merialueella eikä siten vaikeuta Tornionjoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman tavoittei-den saavuttamista.

Ottaen huomioon hankealueen sijainti, töistä aiheutuvat vähäiset ja paikal-liset vesistövaikutukset sekä asetetut lupamääräykset rakentamisesta ei aiheudu terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa eikä muutakaan ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua pilaantu-mista. Tämän vuoksi ympäristönsuojelulain säännösten soveltaminen ei ole tarpeen. Hanke ei ole jätelain tai luonnonsuojelulain vastainen.

Edellä olevan perusteella aluehallintovirasto katsoo, että hankkeesta ylei-sille ja yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä ylei-sille ja yksityisille eduille koituvaan edunmenetykseen verrattuna. Näin ol-len luvan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräyksessä 1 ja 2 on tavanomaisten rakenteita koskevien mää-räysten lisäksi annettu tarpeelliset määräykset massojen läjittämisestä.

Lupamääräyksissä 4–6 on annettu tarpeelliset määräykset töiden suoritta-miseksi ja työnaikaisten haittojen minimoimiseksi. Työajan rajoittaminen kalatalousviranomaisen vaatimuksen mukaisesti kalojen kutuajan ja mah-dollisuuksien mukaan myös kalastuskauden ulkopuoliselle ajalle on katsot-tu tarpeelliseksi.

Hankkeesta voi aiheutua rakennustyön aikana samentumista vesialueella hankealueen läheisyydessä. Hankkeesta mahdollisesti aiheutuvien vahin-gollisten seuraamusten toteamiseksi on luvan saajalle määrätty tarkkailu-velvoite lupamääräyksissä 11–17.

Luvan saajan noudatettavaksi on muutoin annettu tavanomaiset määräyk-set työn huolellisesta suorittamisesta sekä yleisten ja yksityisten etujen tur-vaamisesta.

Sovelletut säännökset

Vesilaki (587/2011) 2 luku 7 §, 9 § 1 momentti, 3 luku 4 § 1 momentti 2) kohta, 5 §, 6 §, 7 §, 8 §, 10 § 1 momentti, 11 § 1, 2 ja 4 momentti, 16 § 1 ja 2 momentti, 17 § 3 momentti sekä 18 §

Valmistelulupa ja siihen liittyvä vakuus

Aluehallintovirasto oikeuttaa Outokumpu Stainless Oy:n ryhtymään hank-keen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin jo ennen päätöksen lain-voimaiseksi tulemistä. Luvan saajan on ennen toimenpiteisiin ryhtymistä asetettava Lapin aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

-vastuualueelle 3 000 euron suuruinen vakuus niiden vahinkojen, haittojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan määräysten muuttaminen voi aiheuttaa.

Vakuuden vapauttamisesta sovelletaan, mitä vesilain 11 luvun 20 §:n 3 momentissa säädetään.

Perustelut

Valmisteluluvan myöntäminen on tarpeen hankkeen toteuttamisaikataulun vuoksi. Valmistelevat toimenpiteet voidaan suorittaa tuottamatta muulle vesien käytölle tai luonnolle ja sen toiminnalle huomattavaa haittaa. Luvassa tarkoitetut työt ovat sellaisia, että niiden suorittamisen jälkeen olot voidaan olennaisilta osin palauttaa entisen veroisiksi siinä tapauksessa, että lupapäätös kumotaan tai sen määräyksiä muutetaan.

Sovelletut säännökset

Vesilain 3 luvun 16 ja 17 §

VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN

Viranomaisten lausunnoissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksistä ilmenevästi.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätöksen yleinen täytäntöönpanokelpoisuus

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

Valmisteluluvan täytäntöönpanokelpoisuus

Valmistelulupaa koskeva päätös saadaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 14 620 euroa.

Lasku lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksu määräytyy aluehallintovirastojen maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1572/2011) mukaisesti. Asetuksen liitteenä olevan maksu- taulukon mukaan vesialueen täyttöä koskevan asian käsittelymaksu mas- samäärän ollessa yli 200 000 m³ ktr on 14 620 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakija

Jäljennös päätöksestä

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Ympäristö ja luonnonvarat

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Kalatalous

Tornion kaupunki

Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen / Tornion, Keminmaan ja Tervolan ympäristölautakunta

Tornion kaupungin kaavoitusviranomainen

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio

Suomen ympäristökeskus (sähköpostitse)

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaiset

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Tornion kaupungin virallisella ilmoitustaululla sekä Kemi–Tornio kaupunkilehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite

Valitusosoitus

Hannu Puranen

Anna-Maria Juntunen

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Hannu Puranen. Asian on esitellyt ympäristölakimies Anna-Maria Juntunen.

A-MJ/es

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muu-
tosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Valituskirjelmä on toimitettava liitteineen
Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon.

Valitusoikeus Valituksia päätöksen johdosta voivat esittää ne, joiden oikeutta tai etua asia
saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuoje-
lun tai viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt,
asianomaiset kunnat, ELY-keskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja
muut yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valitusaika Valitusaika päättyy **10.10.2013**, jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä
Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- aluehallintoviraston päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa kos-
kevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat,
on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, säh-
köposti: vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia aluehallintoviraston päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää
toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikai-
semmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys
asiamiehen toimivallasta
- jäljennös valituskirjelmästä (jos valituskirjelmä toimitetaan postitse)

Valituksen toimittaminen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon

**Valituskirjelmä on toimitettava Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kir-
jaamoon.** Valituskirjelmän on oltava perillä **määräajan viimeisenä päivänä**
ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä voidaan myös lähettää postitse,
telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitet-
tun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanot-
tolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-
ajan päättymistä.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Linnankatu 1–3
postiosoite:	PL 293, 90101 Oulu
puhelin:	vaihde 0295 017 500
telekopio:	08 - 3140 110
sähköposti:	kirjaamo.pohjois@avi.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeuden-
käyntimaksu 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten
suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä
tapauksista, joissa maksua ei peritä.